

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE	5
CAPITOLUL I. DREPTUL MUNCII – RAMURĂ DE DREPT	7
1. Noțiune și obiect.....	7
2. Trăsături caracteristice raportului juridic de muncă	8
3. Flexisecuritatea raportului juridic de muncă	9
4. Formele raporturilor juridice de muncă.....	12
4.1. Munca prestată în afara unor raporturi juridice de muncă	13
4.2. Munca prestată în cadrul unor raporturi juridice de muncă	13
4.2.1. Raporturile de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici	13
4.2.2. Raporturile de muncă ale soldaților și gradaților profesioniști	15
4.2.3. Raporturile de muncă ale magistraților	16
4.2.4. Raporturile de muncă ale membrilor cooperatori	17
4.2.5. Raporturile de muncă ale preoților	18
4.2.6. Raporturile de muncă ale membrilor corpului diplomatic și consular	18
4.2.7. Raporturile de muncă ale consilierilor juridici	19
4.2.8. Situația avocaților salariați în interiorul profesiei	20
4.2.9. Situația notarilor stagieri	21
4.2.10. Situația executorilor judecătorești stagieri	21
5. Izvoarele dreptului muncii.....	22
5.1. Izvoare comune	22
5.2. Izvoare specifice.....	23
6. Principiile specifice dreptului muncii	24
6.1. Neîngrădirea dreptului la muncă	25
6.2. Egalitate de tratament față de toți salariații și angajatorii	25
6.3. Garantarea negocierii colective și individuale	26
6.4. Protecția salariaților	26
6.5. Buna-credință în muncă	27
6.6. Asocierea liberă a salariaților și a angajatorilor	27
6.7. Garantarea dreptului la grevă	27
7. Dreptul muncii și alte ramuri de drept.....	28
7.1. Corelația dreptului muncii cu dreptul constituțional	28
7.2. Corelația dreptului muncii cu dreptul civil și dreptul procesual civil	29
7.3. Corelația dreptului muncii cu dreptul administrativ.....	31
7.4. Corelația dreptului muncii cu dreptul securității sociale	31
7.5. Corelația dreptului muncii cu dreptul penal și dreptul procesual penal.....	32
7.6. Dreptul penal al muncii	33
CAPITOLUL II. DIALOGUL SOCIAL	37
1. Noțiuni generale	37

2. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social	38
3. Consiliul Economic și Social.....	39
3.1. Structura CES.....	39
3.2. Competența CES	39
3.3. Atribuțiile CES.....	40
4. Comisiile de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial.....	40
5. Sindicatele	41
5.1. Sediul materiei, definiții și trăsături caracteristice	41
5.2. Principii.....	42
5.3. Categori de persoane care nu se pot constitui și/sau adera în sindicate.....	42
5.4. Personalitatea juridică. Patrimoniu. Reorganizare și dizolvare.....	43
5.5. Conducerea organizațiilor sindicale	44
5.6. Atribuțiile organizațiilor sindicale în domeniul raporturilor juridice de muncă ...	45
6. Reprezentanții salariaților.....	46
6.1. Noțiuni generale	46
6.2. Atribuții.....	46
7. Patronatele	47
7.1. Sediul materiei. Definiție	47
7.2. Constituire. Dobândirea personalității juridice. Patrimoniu. Dizolvare	48
7.3. Drepturile și obligațiile organizației patronale	49
7.4. Conducerea organizațiilor patronale	49
7.5. Atribuțiile organizațiilor patronale în domeniul raporturilor de muncă	50
CAPITOLUL III. CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ	51
1. Noțiune și trăsături caracteristice	51
2. Reprezentarea părților (criterii de reprezentativitate/ constatare)	52
3. Negocierea colectivă.....	54
3.1. Obligatorietatea negocierii colective.....	54
3.2. Durata contractului colectiv de muncă.....	54
3.3. Obiectul negocierii colective.....	55
3.4. Procedura negocierii colective	56
3.5. Încheierea, forma și înregistrarea contractului colectiv de muncă	61
4. Nulitatea contractului colectiv de muncă	64
5. Efectele contractului colectiv de muncă	65
6. Interpretarea clauzelor contractului colectiv de muncă	65
7. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă.....	66
8. Particularitățile contractelor colective de muncă încheiate în cadrul autorităților publice	67
9. Acordurile colective	68
CAPITOLUL IV. CONFLICTELE DE MUNCĂ.....	70
1. Noțiunea și clasificarea conflictelor de muncă.....	70
2. Conflictele colective de muncă.....	70
2.1. Elemente specifice	70
2.2. Concilierea	72

2.3. Medierea.....	73
2.4. Arbitrajul.....	73
2.5. Greva.....	74
2.5.1. Noțiune.....	74
2.5.2. Exercițiul dreptului la grevă.....	75
2.5.3. Tipuri de grevă.....	75
2.5.4. Libertatea grevei.....	77
2.5.5. Drepturile și obligațiile greviștilor.....	78
2.5.6. Suspendarea grevei.....	78
2.5.7. Încetarea grevei.....	79
2.5.8. Greva și forța majoră.....	79
2.5.9. Greva patronală (lock-out-ul).....	80
CAPITOLUL V. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	81
1. Încheierea contractului individual de muncă.....	81
1.1. Noțiune.....	81
1.2. Trăsăturile caracteristice.....	81
1.3. Capacitatea juridică a salariatului.....	83
1.4. Capacitatea juridică a angajatorului.....	83
1.5. Consimțământul părților la încheierea contractului individual de muncă.....	84
1.6. Obligația de informare reciprocă.....	86
1.7. Obiectul și cauza contractului individual de muncă.....	89
1.8. Forma contractului individual de muncă.....	90
1.9. Înregistrarea contractului individual de muncă.....	91
1.10. Condiții prealabile încheierii contractului individual de muncă.....	92
1.11. Verificarea pregătirii și aptitudinilor profesionale.....	94
1.12. Documentele necesare pentru încheierea contractului individual de muncă.....	96
1.13. Cumulul de funcții.....	97
2. Nulitatea contractului individual de muncă.....	100
3. Conținutul contractului individual de muncă.....	100
3.1. Drepturile și obligațiile părților.....	100
3.1.1. Drepturile și obligațiile angajatorului.....	100
3.1.2. Drepturile și obligațiile salariaților.....	108
3.2. Clauzele esențiale ale contractului individual de muncă.....	110
3.3. Clauzele specifice ale contractului individual de muncă.....	113
3.3.1. Clauze specifice prevăzute de Codul muncii.....	113
3.3.2. Clauze specifice neprevăzute de Codul muncii.....	118
3.4. Clauze interzise în legislația muncii.....	120
4. Executarea și interpretarea contractului individual de muncă.....	121
4.1. Elemente generale privind executarea și interpretarea contractului individual de muncă.....	121
4.2. Promovarea.....	121
4.3. Informarea și consultarea salariaților pe parcursul executării contractului individual de muncă, în probleme ce privesc evoluția întreprinderii (unității) naționale.....	121
4.4. Comitetul European de întreprindere sau informare și consultare a lucrătorilor.....	

în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară.....	123
4.5. Implicarea lucrătorilor în activitatea societăților europene.....	129
5. Modificarea contractului individual de muncă.....	130
5.1. Elemente generale.....	130
5.2. Delegarea.....	131
5.3. Detașarea.....	132
5.4. Detașarea în cadrul prestării de servicii transnaționale.....	134
5.5. Modificarea unilaterală și temporară a programului de lucru și a salariului.....	136
5.6. Transferul.....	137
6. Suspendarea contractului individual de muncă.....	138
6.1. Elemente generale.....	138
6.2. Suspendarea de drept.....	138
6.3. Suspendarea din inițiativa salariatului.....	140
6.4. Suspendarea din inițiativa angajatorului.....	142
6.5. Suspendarea prin acordul părților.....	144
7. Încetarea contractului individual de muncă.....	145
7.1. Elemente generale.....	145
7.2. Încetarea de drept.....	145
7.3. Încetarea prin acordul părților.....	149
7.4. Concedierea.....	150
7.4.1. Cadrul internațional.....	150
7.4.2. Noțiune.....	152
7.4.3. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului.....	153
7.4.4. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului.....	157
7.4.5. Efectele concedierii neimputabile salariaților.....	162
7.4.6. Revocarea deciziei de concediere.....	163
7.4.7. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale.....	163
7.4.8. Reintegrarea în muncă.....	164
7.5. Demisia.....	166
7.6. Încetarea contractului individual de muncă în cazul insolvenței angajatorului.....	167

CAPITOLUL VI. TIPURI SPECIALE DE CONTRACTE INDIVIDUALE

DE MUNCĂ.....	169
1. Contractul individual de muncă pe durată determinată.....	169
2. Munca prin agent de muncă temporară.....	172
3. Contractul individual de muncă cu timp parțial.....	176
4. Contractul individual de muncă la domiciliu.....	179
5. Contractul de îmbarcare al navigatorilor.....	181
6. Contractul de ucenicie la locul de muncă.....	182

CAPITOLUL VII. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ.....

1. Cadrul internațional.....	187
2. Timpul de muncă.....	189
2.1. Noțiunea și durata normală a timpului de muncă.....	189
2.2. Munca de noapte.....	190
2.3. Munca suplimentară.....	191

2.4. Norma de muncă	192
3. Timpul de odihnă.....	193
3.1. Noțiuni.....	193
3.2. Forme	193
3.2.1. Pauza de masă.....	193
3.2.2. Repausul zilnic.....	194
3.2.3. Repausul săptămânal.....	194
3.2.4. Zilele de sărbătoare legală și alte zile în care, potrivit legii, nu se lucrează	194
3.2.5. Concediul de odihnă	195
3.2.6. Zile libere plătite	197
3.2.7. Concediile fără plată	198
3.2.8. Concediile pentru formare profesională.....	198
CAPITOLUL VIII. SALARIZAREA	200
1. Noțiunea și elementele salariului.....	200
1.1. Noțiunea	200
1.2. Elementele.....	200
2. Categorii de salarii.....	203
3. Sistemul de salarizare	203
3.1. Principii specifice.....	203
3.2. Formele de salarizare	204
4. Modul de stabilire a salariilor.....	205
5. Modalitățile de plată a salariului	207
6. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	208
7. Indexarea salariilor	210
7.1. Indexarea legală	210
7.2. Indexarea convențională.....	211
7.3. Înghețarea salariilor.....	211
7.4. Reducerea salariilor.....	211
8. Reținerile din salariu.....	212
9. Tichetele de masă	214
10. Tichetele cadou și tichetele de creșă.....	214
11. Tichetele de vacanță	215
CAPITOLUL IX. INTERDICȚIA DISCRIMINĂRII ÎN CADRUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ	217
1. Cadrul internațional	217
2. Cadrul intern.....	221
3. Noțiuni.....	224
4. Procedura în cazul constatării unei discriminări.....	227
5. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	229
CAPITOLUL X. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ	231
1. Cadrul internațional	231
2. Sediul materiei (cadrul intern).....	233
3. Noțiune și trăsăturile caracteristice.....	233

4. Obligațiile angajatorului	234
5. Obligațiile lucrătorilor	238
6. Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă	238
7. Serviciul de medicină a muncii	240
8. Pericolul grav și iminent	241
9. Comunicarea, cercetarea, înregistrarea și raportarea evenimentelor	242
9.1. Cercetarea evenimentelor	242
9.2. Accidentele de muncă	242
9.3. Înregistrarea accidentelor de muncă	244
9.4. Bolile profesionale	244
10. Măsurile speciale în cazul temperaturilor extreme	245
11. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale	246
12. Regimul de protecție a muncii femeilor, tinerilor și a persoanelor cu handicap	247
12.1. Regimul de protecție a muncii femeilor	247
12.2. Regimul de protecție a muncii tinerilor	249
12.3. Regimul de protecție a muncii persoanelor cu handicap	253
13. Autorități și instituții competente în domeniu	256
 CAPITOLUL XI. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	258
1. Răspunderea disciplinară	258
1.1. Disciplina muncii	258
1.2. Dreptul comun disciplinar	258
1.2.1. Cauzele de nerăspundere disciplinară	259
1.2.2. Abaterea disciplinară	260
1.2.3. Sancțiunile disciplinare	261
1.2.4. Procedura disciplinară	263
2. Răspunderea patrimonială	266
2.1. Definiție și trăsături caracteristice	266
2.2. Răspunderea patrimonială a angajatorului față de salariații săi	267
2.3. Răspunderea patrimonială a salariaților față de angajator	268
2.3.1. Elementele răspunderii patrimoniale a salariaților	268
2.3.2. Obligația de restituire a salariaților	270
2.3.3. Procedura de stabilire a răspunderii patrimoniale	270
3. Răspunderea contravențională	272
4. Răspunderea penală	274
 CAPITOLUL XII. INSPECȚIA MUNCII	277
1. Aspecte generale	277
2. Organizare	277
3. Funcții	278
4. Atribuții	279
5. Servicii	280
6. Inspectorii de muncă	281
7. Sancțiuni	283
8. Litigii. Procedură	284
9. Asociația Internațională a Inspecției Muncii	285

CAPITOLUL XIII. JURISDICȚIA MUNCII	286
1. Aspecte generale.....	286
1.1. Noțiuni.....	286
1.2. Principii.....	286
1.3. Părțile	287
2. Medierea conflictelor de muncă	288
3. Competența instanțelor judecătorești.....	290
4. Reguli de soluționare a conflictelor de muncă de către instanțele judecătorești	293
4.1. Sesizarea instanței	293
4.2. Completul de soluționare a conflictelor de muncă în primă instanță	293
4.3. Termenele de sesizare a instanței	294
4.4. Procedura de soluționare a conflictelor de muncă.....	296
4.5. Hotărârile instanței judecătorești.....	298
4.6. Apelul	298
4.7. Căile extraordinare de atac	300
4.8. Executarea hotărârilor judecătorești	301
 CAPITOLUL XIV. CONTRACTELE DE MUNCĂ CU ELEMENT DE EXTRANEITATE.....	 302
1. Reglementări aplicabile cetățenilor români cu domiciliul în România, care lucrează în străinătate.....	302
2. Protecția cetățenilor români cu domiciliul în România care lucrează în străinătate.....	303
3. Reglementări vizând cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene.....	304
3.1. Libera circulație a lucrătorilor.....	304
3.1.1. Cadrul juridic	304
3.1.2. Noțiunea de lucrător.....	305
3.1.3. Exercițarea dreptul la muncă	307
3.1.4. Restricții privind dreptul la liberă circulație a lucrătorilor	308
3.1.5. Reglementare specială (Roma I)	308
4. Reglementări ale Uniunii Europene pentru resortisanții statelor terțe.....	309